

CHÍNH SÁCH ỨNG DỤNG PHẦN MỀM KIỂM TRA ĐẠO VĂN TURNITIN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÀNG HẢI VIỆT NAM

ThS Vũ Huy Thắng

Trường Đại học Hàng hải

Mở đầu

Trước sự gia tăng nhanh chóng của các sản phẩm thông tin KH&CN, sự hữu dụng của công nghệ thông tin đem lại trong mọi lĩnh vực, đồng thời trước yêu cầu của vấn đề bản quyền ngày càng cao đã tạo ra thách thức rất lớn cho các nhà quản lý trong nước và trên thế giới, làm sao có thể minh bạch hóa hệ thống thông tin Khoa học, chống nạn đạo văn và vi phạm bản quyền tác giả.

Thực hiện Nghị quyết số 29/NQ-TW ngày 04/11/2013 của Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo và Nghị quyết số 34-NQ/BCSD ngày 06/12/2013 của Ban Cán sự Đảng Bộ Giao thông vận tải về định hướng, giải pháp phát triển Trường trở thành trường đại học trọng điểm quốc gia, Trường Đại học Hàng hải Việt Nam đã xây dựng chính sách áp dụng phần mềm kiểm tra đạo văn Turnitin nhằm đảm bảo chất lượng nguồn tin nội sinh đầu vào của hệ thống thông tin KH&CN của Nhà trường.

1. Nguồn tin nội sinh cho hệ thống thông tin khoa học và công nghệ tại Trường Đại học Hàng hải Việt Nam

Nguồn tin nội sinh đầu vào cho hệ thống thông tin KH&CN của Trường Đại học Hàng hải Việt Nam được tạo lập chủ yếu bởi 4 bộ phận chính, có tác động tương trợ lẫn nhau, đó là: Viện Nghiên cứu KH&CN Hàng hải (Trước đây là Viện nghiên cứu Phát triển), Phòng Khoa học và Công nghệ, Nhà xuất bản Hàng hải và Thư viện Hàng hải. Hàng năm, các sản phẩm khoa học nội sinh do Nhà trường tạo ra và được lưu thông, lưu trữ và quản lý trong hệ thống thông tin KH&CN này khoảng 3000-5000 tài liệu khác nhau, bao gồm:

- Các bài viết đăng trên Tạp chí Khoa học và Công nghệ Hàng hải được xuất bản bởi Nhà xuất bản Hàng hải (tần suất 3 tháng/số), được biên tập, phản biện khoa học bởi Phòng Khoa học và Công nghệ, Viện Nghiên cứu KH&CN Hàng hải.

- Các luận án, luận văn, thiết kế tốt nghiệp của người học được in tại Nhà xuất bản Hàng hải và được lưu trữ tại Thư viện.

- Các báo cáo kết quả đề tài nghiên cứu khoa học các cấp được nghiệm thu bởi Hội đồng Khoa học Nhà trường và do Phòng Khoa học và Công nghệ quản lý.

- Các xuất bản phẩm được nghiệm thu bởi Hội đồng khoa học Nhà trường và do Nhà xuất bản Hàng hải xuất bản.

Hiện nay, trong toàn hệ thống có khoảng 100.000 tài liệu các loại, các sản phẩm khoa học này được biên mục và quản lý bởi phần mềm quản lý thư viện và người dùng tin có thể tra cứu, tìm đọc bất cứ lúc nào.

Việc đảm bảo chất lượng của các sản phẩm khoa học này, chống hiện tượng đạo văn (sao chép nội dung mà không có trích dẫn) có ý nghĩa quan trọng, góp phần đảm bảo chất lượng thông tin, hỗ trợ công tác giảng dạy, chấm bài, thẩm định và phản biện các kết quả khoa học.

2. Chính sách áp dụng phần mềm chống đạo văn Turnitin

Năm 2015, Nhà trường giao cho Viện Nghiên cứu phát triển nay là Viện Nghiên cứu KH&CN Hàng hải nghiên cứu xây dựng Quy trình áp dụng phần mềm chống sao chép nhằm minh bạch hóa hệ thống thông tin KH&CN Hàng hải. Sau quá trình nghiên cứu khảo sát, Viện đã quyết định lựa chọn phần mềm chống sao chép Turnitin.

2.1. Vì sao chọn Turnitin?

Turnitin là một phần mềm trong lĩnh vực giáo dục có tính năng kiểm tra độ trùng lặp được sử dụng hiệu quả tại hơn 126 quốc gia vào mục đích quản lý việc đánh giá, phản biện bài trực tuyến cho người học. Turnitin cung cấp dịch vụ iThenticate và bộ công cụ WriteCheck có tính năng kiểm tra đạo văn và là bộ công cụ mẫu thương mại. Turnitin hiện nay đang được Warburg Pincus điều hành và có trụ sở tại California - Hoa kỳ.

Với một phần mềm chống đạo văn, yếu tố cần thiết tạo nên sức mạnh của nó là có một CSDL đối sánh lớn nhất và một công cụ (công nghệ và thuật toán) dò tìm nhanh, chính xác nhất. Hiện nay, trên thế giới có rất nhiều ứng dụng dùng để kiểm tra sao chép hay còn gọi là phần mềm chống đạo văn. Một số ứng dụng khá nổi tiếng, như: Plagium, Smallseotools,... hoàn toàn miễn phí, cho phép kiểm tra các bài viết của mình về mức độ trùng lặp và các nguồn trùng lặp trước khi xuất bản. Tuy nhiên, đây là những phần mềm ra đời sau, hơn nữa lại miễn phí nên các hệ thống này không có hệ thống CSDL đủ lớn để đối chiếu với bài kiểm tra.

Có thể nói, phần mềm Turnitin là công cụ số 1 thế giới hiện nay để chống đạo văn. Nó ra đời từ khá sớm (năm 1998) và có

sự hợp tác tích cực từ các đại học lớn tại Hoa Kỳ và quốc gia khác trên thế giới. Do vậy, Turnitin có một CSDL học thuật khổng lồ, bao gồm khoảng 350 triệu bài làm, luận văn của sinh viên, hơn 130 triệu bài viết từ các cuốn sách và các ấn bản học thuật. Ngoài ra, nó còn truy quét đến 45 tỷ trang web trên toàn cầu để so sánh sự tương đồng, trùng lặp. Hàng năm, Turnitin tiếp tục được cập nhật CSDL học thuật với các bài viết từ các trường đã sử dụng hệ thống cũng như tiếp tục có các trường mới tham gia sử dụng chung nền tảng này.

Turnitin có thể tính toán và cho kết quả báo cáo tính độc sáng đối với một bài viết được đưa lên hệ thống từ 10-15 phút. Nó chỉ ra số phần trăm các phần văn bản trùng lặp trong bố cục nguyên gốc của tài liệu, chỉ rõ tỷ lệ văn bản trùng lặp từ các nguồn khác nhau như nguồn các trang web, nguồn các ấn phẩm xuất bản và nguồn từ các bài của người dùng đã đưa lên hệ thống từ trước đó.

Hiện nay, có một số phần mềm chống đạo văn có yêu cầu trả phí sử dụng tương tự Turnitin, nhưng hạn chế hơn một số tính năng như: phần mềm Plagiarism-detector, phần mềm iThenticate.

2.2. Các bước nghiên cứu, lựa chọn và triển khai phần mềm

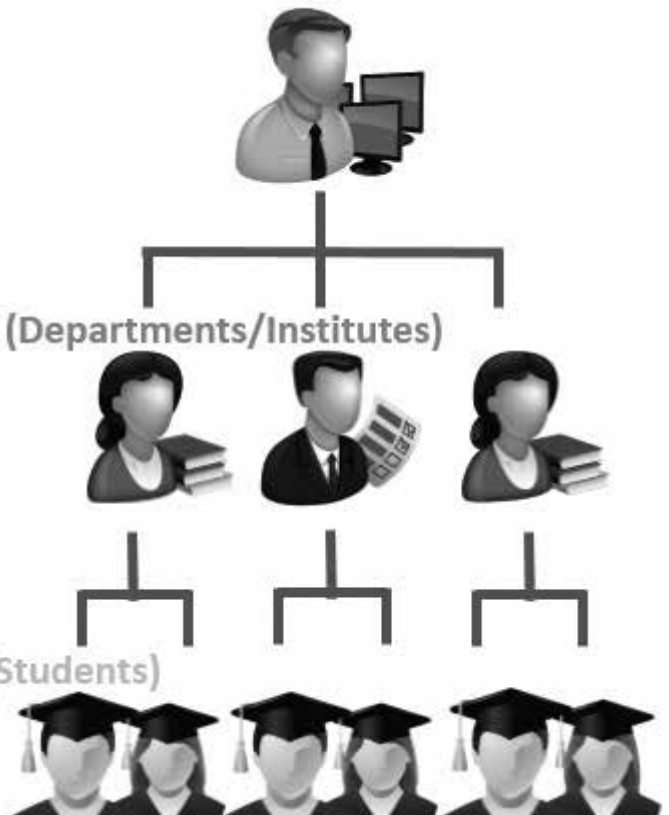
TT	Nhiệm vụ	Đơn vị thực hiện	Ghi chú
1	Nghiên cứu thực trạng và đề xuất giải pháp	Viện KH&CNHH	2015
2	Học tập kinh nghiệm thực tế, lựa chọn phần mềm	Viện KH&CNHH, Ban Giám hiệu	2015
3	Đàm phán và mua phần mềm	Phòng QTTB - Ban Giám hiệu	2016
4	Thành lập Ban Quản lý phần mềm	Ban Giám hiệu	2016
5	Đào tạo và chuyển giao kĩ thuật	Nhà cung cấp, Ban Quản lý phần mềm	2016
	Ban hành Quy định kiểm tra chống sao chép	Ban Quản lý phần mềm	2016
6	Tổ chức quét các sản phẩm khoa học	Ban Quản lý phần mềm	2016 - nay
7	Chứng nhận kết quả và giải quyết khiếu nại.	Ban Quản lý phần mềm	2016 - nay
8	Tổ chức Hội thảo định hướng chiến lược hỗ trợ liên chính học thuật trong hệ thống giáo dục Đại học Việt Nam	Ban Giám hiệu, Ban Quản lý phần mềm	2016

1. BAN QUẢN LÝ PHẦN MỀM TURNITIN (Turnitin PMU)

**MÔ HÌNH
QUẢN LÝ
KIỂM TRA
CHỐNG SAO
CHÉP TẠI ĐẠI
HỌC HÀNG
HẢI VIỆT
NAM**
(ACADEMIC
INTEGRITY
MODEL AT
VIMARU)

2. KHOA/VIỆN (Departments/Institutes)

3. SINH VIÊN (Students)

Hình 1. Mô hình Quản lý kiểm tra chống sao chép [2]

Ban Quản lý phần mềm được thành lập với đầy đủ các phòng, ban liên quan và các bộ phận kỹ thuật. Trong đó, đứng đầu là đại diện Ban Giám hiệu, sau đó là đại diện Viện KH&CN Hàng hải, Phòng Khảo thí, Phòng Đào tạo, Thư viện, Viện Sau đại học, ...

3. Quy trình kiểm tra

3.1. Quy trình quét chống sao chép luận án, luận văn, thiết kế tốt nghiệp

Bước 1: Tác giả luận án, luận văn, thiết kế tốt nghiệp nộp 01 bản cứng đóng bìa mềm, 01 bản mềm có nội dung như bản cứng có chữ ký xác nhận của giáo viên hướng dẫn vào cả bản cứng, và vỏ đĩa CD ghi bản mềm về Ban quản lý phần mềm Turnitin. Thư viện được giao nhiệm vụ là nơi tiếp nhận ban đầu và trả kết quả cho người quét.

Cam kết Quyền Riêng tư | Chính sách Bảo mật | Điều khoản Dịch vụ | Tuân thủ Bảo vệ Dữ liệu Liên minh Châu Âu | Bảo vệ Bản quyền | Các câu hỏi thường gặp về Pháp luật
Bản Quyền © 1998 - 2018 Turnitin, LLC. Giữ Toàn Quyền.

Hình 2. Giao diện đăng nhập phần mềm Turnitin [4]

Bước 2: Ban Turnitin có trách nhiệm thu đề tài của các tác giả nộp, kiểm tra nội dung của bản cứng, bản mềm trùng khớp nhau có đầy đủ chữ ký xác nhận của giáo viên hướng dẫn, thu lệ phí và cấp giấy hẹn trả kết quả cho tác giả.

Bước 3: Sau khi kiểm tra chống sao chép, Ban Turnitin tổng hợp kết quả, in phiếu kết quả kiểm tra chống sao chép làm 02 bản (01 bản trả cho tác giả, 01 bản lưu tại Ban Turnitin). Những kết quả có tỷ lệ sao chép 30% trở xuống, tác giả làm thủ tục nộp về Khoa, Viện Sau đại học để làm thủ tục bảo vệ.

Bước 4: Những luận án, luận văn, đồ án tốt nghiệp có tỷ lệ sao chép trên 30%, Ban Turnitin yêu cầu Hội đồng chuyên ngành thẩm định lại đề tài và kết luận cho bảo vệ hay không cho bảo vệ.

Bước 5: Ban Turnitin có trách nhiệm quản lý kết quả quét. Sau đợt quét, Ban Turnitin tổng hợp kết quả và nộp về Phòng Thanh tra và đảm bảo chất lượng để lưu.

3.2. Quy trình quét chống sao chép các đề tài nghiên cứu khoa học cấp Trường

1. Giao các Khoa/Viện quét kiểm tra sao chép và cấp chứng nhận cho các đề tài nghiên cứu khoa học cấp Trường do Khoa/Viện mình thực hiện;

2. Các Khoa/Viện cập nhật lại danh sách cán bộ chuyên trách quét kiểm tra sao chép có xác nhận của trưởng Khoa/Viện và gửi về Ban quản lý và sử dụng phần mềm chống sao chép và hỗ trợ đào tạo;

3. Mẫu chứng nhận quét kiểm tra sao chép làm theo mẫu chung cho toàn trường;

4. Quy định về tỷ lệ kiểm tra chống sao chép áp dụng cho các đề tài nghiên cứu khoa học cấp Trường như sau:

- Thiết lập bộ lọc và cài đặt

Đánh dấu loại trừ trích dẫn, không quét mục lục tham khảo và loại trừ trùng khớp có ít hơn 1% như hình bên dưới.

Hình 3. Bộ lọc và cài đặt của phần mềm Turnitin

- Quy định về tỷ lệ kiểm tra chống sao chép:

+ Các đề tài có kết quả tỷ lệ kiểm tra sao chép nhỏ hơn hoặc bằng 30% là đạt yêu cầu;

+ Các đề tài có kết quả tỷ lệ kiểm tra sao chép lớn hơn 30% là chưa đạt yêu cầu. Đề nghị chỉnh sửa. Trường/Khoa, Viện có thể không yêu cầu chỉnh sửa với những trường hợp vượt quá 30% nếu thấy có lý do chính đáng;

+ Chứng nhận quét kiểm tra sao chép phải được nộp cùng quyền và file mềm cho Phòng Khoa học và Công nghệ.

3.3. Quy trình phản biện trực tuyến bài báo đăng trên Tạp chí Khoa học và Công nghệ Hàng hải

Bước 1: Các tác giả bài báo tự nộp bài trên phần mềm Turnitin bằng tài khoản cá nhân được cấp hoặc tự tạo bằng cách vào trang www.turnitin.com và đăng ký vào lớp

với ID và Pass được cấp. Các tác giả tự kiểm tra tính trùng lặp bài báo và nộp lại nhiều lần cho đến hạn do ban biên tập đặt ra, bản nộp cuối cùng sẽ là bản chính thức để đánh giá tỷ lệ sao chép bài báo của tác giả gửi đăng.

Bước 2: Căn cứ kết quả kiểm tra sao chép trực tuyến, Viện Nghiên cứu KH&CN Hàng hải đề xuất phản biện, mỗi bài báo sẽ có 02 nhà khoa học phản biện. Các phản biện sẽ được cung cấp một mật khẩu để truy cập bản thảo và nhận xét, đánh giá bài báo trực tuyến.

Bước 3: Căn cứ vào kết quả nhận xét và chấm điểm của các phản biện. Các tác giả tự cập nhật thông tin trực tuyến và đưa ra ý kiến phản hồi, chỉnh sửa hoặc bổ sung. Căn cứ vào thông tin đã cập nhật, chỉnh sửa bổ sung theo ý kiến phản biện của tác giả online, Viện Nghiên cứu KH&CN Hàng hải tập hợp kết quả cuối cùng đồng ý hay không đồng ý cho bài để chuyển về Ban biên tập.

Theo quy định hiện hành, nếu chỉ có một trong hai phản biện không đồng ý cho đăng, khi đó Viện Nghiên cứu KH&CN Hàng hải bảo lưu kết quả phản biện không đồng ý và mời nhà khoa học thứ ba có cùng chuyên ngành chấm phản biện độc lập (không tham khảo với các ý kiến phản biện trước đó). Từ kết quả nhận xét của nhà phản biện thứ ba, Viện Nghiên cứu KH&CN Hàng hải sẽ tổng hợp, đề xuất ý kiến đồng ý hay không đồng ý đăng tới Ban biên tập.

Trong trường hợp chất lượng bài báo không đảm bảo với minh chứng rõ ràng, đầy đủ (ví dụ như sao chép công trình khoa học của người khác trước đó đã được công bố) Viện Nghiên cứu KH&CN Hàng hải đề nghị không đăng bài báo đó, mặc dù có một phản biện đồng ý cho đăng mà không cần đến phản biện 3.

4. Một số chính sách bổ sung trong quá trình thực hiện quy trình chống sao chép

4.1. Chính sách chống gian lận khi quét

- Nộp bản in cùng bản mềm để đối chiếu

Khi thực hiện kiểm tra chống sao chép bằng phần mềm Turnitin (quét tệp văn bản) để chống gian lận trong quá trình kiểm tra chống sao chép, yêu cầu tác giả nộp bản cứng có chữ ký xác thực giống với bản mềm dùng để quét kiểm tra. Biện pháp này nhằm tránh việc bản mềm dùng để quét có nội dung không trùng khớp với bản in khi nộp.

- Kiểm tra bản mềm trước khi đưa lên hệ thống Turnitin

Khi nhập bản mềm tài liệu cần kiểm tra, việc sử dụng các ký tự đặc biệt màu trắng chèn vào khoảng trống giữa các từ nhằm làm nhiễu, tránh sự dò tìm của máy khi quét. Việc này làm hệ thống quét Turnitin không phát hiện ra được những đoạn văn bản trùng lặp của tài liệu được kiểm tra trên hệ thống.

- Lưu giữ các bản cứng và đĩa có chứa file mềm trong 01 năm tại thư viện.

4.2. Chính sách giải quyết khiếu nại

Trường hợp tài liệu được kiểm tra có tỷ lệ trùng lặp trên 30%, tác giả có thể khiếu nại về kết quả, khi đó cần thực hiện các bước sau:

- Bước 1: Nhận đơn khiếu nại của tác giả.

- Bước 2: Xuất báo cáo của phần mềm về nội dung trùng lặp (trong đó chỉ rõ các nguồn trùng lặp với tài liệu được kiểm tra) và gửi cho tác giả.

- Bước 3: Nhận phản hồi từ tác giả về việc chứng minh các nguồn trùng lặp nếu là của chính tác giả.

- Bước 4: Xác thực các yếu tố thông tin có trong các nguồn trùng lặp mà tác giả cung cấp, nếu là của cùng tác giả thì tiến hành loại bỏ khỏi so sánh trùng lặp.

- Bước 5: Kết xuất lại kết quả cuối cùng và trả kết quả.

4.3. Chính sách về quản lý tài khoản

Hệ thống có 3 loại tài khoản được phân quyền như sau:

- Tài khoản quản trị

Có chức năng tạo ra các tài khoản giảng viên/người hướng dẫn và phân quyền cho các tài khoản hoặc khóa các tài khoản đó.

Theo dõi, thống kê, kiểm soát hệ thống biết được tài khoản nào tải tài liệu lên hệ thống, số lượng tài khoản và số tài liệu được tải lên.

- Tài khoản giảng viên/người hướng dẫn

Được phép tải tài liệu lên hệ thống để kiểm tra sao chép.

Được phép tạo ra các lớp/môn học để học viên tải tài liệu lên kiểm tra.

Có thể thiết đặt chính sách cho lớp/môn học như: Thời hạn nộp, loại tệp tải lên hệ thống, cho phép ghi đè cho lần nộp sau hay không, thiết đặt các tham số hệ thống các tiêu chí để tính mức độ trùng lặp.

- Tài khoản người học

Được phép tải tài liệu của mình (như bài tập lớn, tiểu luận, khóa luận) lên hệ thống để kiểm tra;

Một tài khoản học viên có thể tham gia vào nhiều nhóm khác nhau của các giảng viên thuộc các môn khác nhau;

Có thể xem được báo cáo về mức độ trùng lặp tài liệu của mình sau khi tài liệu được tải lên hệ thống.

4.4. Chính sách tài chính

Việc xây dựng chính sách tài chính là một công việc cần thiết và quan trọng nhằm đảm bảo duy trì hoạt động chống sao chép. Ban Quản lý phần mềm đã đề xuất 1 số chính sách như sau:

- Nguồn ngân sách hỗ trợ ban đầu (Mua phần mềm, vận hành bộ máy quản lý...).

- Kinh phí thu từ người quét sản phẩm.

- Kinh phí thu bù cho những lần quét bổ sung.

- Phân loại đối tượng quét, sản phẩm quét. Trong đó, ưu tiên đối tượng là sinh viên, tác giả các bài báo, tác giả công trình nghiên cứu khoa học.

- Chính sách hỗ trợ làm ngoài giờ cho cán bộ Ban quản lý phần mềm.

- Chính sách hỗ trợ các chi phí phát sinh cho việc thu nộp, quét, in chứng nhận.

5. Kết Luận

Sau 3 năm áp dụng, phần mềm chống sao chép tại Trường Đại học Hàng hải Việt Nam đã đem lại những kết quả hết sức tích cực. 100% các sản phẩm khoa học của Nhà trường đã được quét chống sao chép góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học của Nhà Trường. Việc thực hiện các đề tài nghiên cứu, các luận văn, thiết kế tốt nghiệp đã cải thiện được tình trạng sao chép lẫn nhau, không có trường hợp nào đạo văn hoàn toàn. Năm 2015, trong kết quả khảo sát quét thử thiết kế tốt nghiệp của sinh viên trước khi áp dụng chính sách có đến 87,5% thiết kế tốt nghiệp có tỷ lệ giống nhau trên 40%. Sau 2 năm áp dụng, năm 2017 tỷ lệ giống nhau dưới 30% là 81,8% [2].

Tỷ lệ giống nhau	Năm 2015	Năm 2016	Năm 2017
Dưới 30%	2/40	14/30	27/33
Từ 30% to 40%	3/40	10/30	5/33
Trên 40%	35/40	6/30	1/33

Hình 4. Sự thay đổi tỷ lệ trung lặp trong Thiết kế tốt nghiệp của sinh viên ngành tự động thủy khí qua các năm [2]

Trong đợt kiểm tra đầu tiên của năm 2017, Ban quản lý phần mềm Turnitin đã

thu 311 luận văn thạc sỹ để quét chống sao chép, kết quả đạt được như sau:

Tổng số luận văn	Số luận văn quét: 303				Số luận văn trả lại 8 bài
	Đạt	Tỷ lệ %	Không đạt	Tỷ lệ %	Tỷ lệ %
311	230	75,9	73	24.1%	2.5%

Hình 5. Kết quả kiểm tra luận văn thạc sỹ đợt 1 năm 2017

Việc áp dụng chính sách này một cách nghiêm túc thể hiện quyết tâm rất lớn của Nhà trường nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học. Khi chính sách này được áp dụng, người học, người nghiên cứu sẽ phải trung thực và ý thức hơn trong việc nâng cao chất lượng và minh bạch hóa các sản phẩm khoa học của mình.

Cần đưa chính sách kiểm tra chống đạo văn vào chương trình bắt buộc toàn khóa học đối với người học, bởi trong suốt quá trình học, người học cũng thực hiện rất nhiều các đề tài, bài tập lớn, báo cáo khoa học, báo cáo thực tập. Các công trình này cũng rất dễ xảy ra việc sao chép đạo văn.

Cần có chính sách tài chính linh hoạt, như việc tham gia đóng góp của người học để giảm bớt cơ chế xin - cho qua từng năm. Nếu gặp gián đoạn trong các thủ tục xin kinh phí thì toàn bộ việc đánh giá chống đạo văn sẽ bị tạm dừng, như đã từng xảy ra với đơn vị đang ứng dụng.

Việc hoạt động của Phần mềm Turnitin dựa trên hệ thống cơ sở dữ liệu mà nó thu thập được để so sánh phân tích. Nếu như tất cả các trường đại học trên cả nước đều sử dụng phần mềm này, hoặc cùng kết nối

các cơ sở dữ liệu, các hệ thống thông tin khoa học và công nghệ với nhau sẽ tạo ra hiệu quả rất lớn trong việc chống nạn sao chép, đạo văn trong các sản phẩm khoa học, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo đại học và nghiên cứu khoa học trên cả nước

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Long Giang, Vũ Huy Thắng, Phạm Xuân Dương, Đỗ Đức Lưu (2017). Xây dựng quy trình phân biện báo trực tuyến cho tạp chí Khoa học công nghệ Hàng hải. Tạp chí Khoa học công nghệ Hàng hải.-tháng 1.-Tr 104-108.
2. D.X. Pham, L.D. Do, L.G. Tran (2016). "Study of building process of online review articles published in the marine science and technology", Journal of Marine Science and Technology. Vietnam. №48/ 2016.
3. L.G. Tran (2016). "Study of distance education and quality control at Vietnam Maritime University". The 24th International Maritime Lectures Association Conference - Quality Standards in Maritime Education, Texas, 2016.
4. www.turnitin.com.
5. <http://vimaru.edu.vn>.